

طرح بحث: چگونه انسان آماده گناه می شود؟

طرح بحث: چگونه انسان آماده گناه می شود؟

مخاطب: دبیرستان

مناسب برای ارائه بین دو تا چهار جلسه (بسته به شرایط گروه)

گناهان چشم چیست؟ و ما باید نگاه و چشم خود را از چه چیزهایی پوشیده بداریم؟ به عبارت دیگر: خداوند متعال، چه چیزهایی را برای چشم، حرام کرده است؟

وقتی انسان به دنیا می‌آید دارای فطرت پاک و خداجویی می‌باشد، اگر آن را در مسیر صحیح قرار بدهد و محیط پیرامون هم سالم باشد باعث می‌شود در مسیر خوش بختی و سعادت گام بردارد اما اگر نه محیط و نه تربیت سالم نباشد باعث تیره روزی و شقاوت او خواهد شد.

خداوند برای اینکه انسان مسیر خود را شناخته و در آخرت بهانه‌ای نداشته باشد دین اسلام را فرستاد و در آن تمام دستوراتی که برای هدایت بشر لازم است را قرار داد. اسلام آیینی است که برنامه صحیح تربیتی خود را حول محور تعدیل غرایز و خواهشهای نفسانی انسان پایه گذاری کرده است و او را از دنبال کردن راه شیطان بر حذر داشته است تا با عمل به این فرامین بتوانند جامعه خود را به آن جامعه ایده آل نزدیک کنند که اگر عقل و دین زن و مرد بازیچه هوسبازی قرار گیرد آن جامعه، جامعهی گنبدیده‌ای می‌شود که دیگر بوی انسانیت از آن به مشام نرسد

یکی از این دام‌های شیطان که باعث سقوط انسان می‌شود چشم چرانی است. چشم چرانی مانند اسلحه‌های آتشین است اما با این تفاوت که اسلحه‌های باروتی فقط به زندگی دنیایی انسان خاتمه می‌دهد اما چشم چرانی سلاحی است که پرتاب گلوله‌های آن بی صدا است و دو سرای انسان را نابود می‌کند.

حال در این مقاله بر آن شدیم که به توضیحی پیرامون چشم و نگاه‌های انسان و به بررسی اثرات سوء عادت زشت چشم چرانی و خاستگاه‌هایش و زیان‌های بنیان بر افکنش پردازیم.

از خداوند متعال بهره‌مندی از دریای هدایت و رحمت بی‌کرانش را تمنا می‌کنیم؛ باشد تا از این رهگذر، شیطان و نیرنگ‌هایش را دریابیم؛ رشته‌هایش را پنبه سازیم و گره‌هایش را بگشاییم؛ از دوستی و همراهی با او سخت پرهیزیم و در زمره دشمنان شیطان جای گیریم.

نگاه و آداب آن: ۲۴

حال که مختصر مطالبی را در مورد چشم و انواع آن بیان کردیم در این قسمت از مقاله می‌خواهیم به مسئله نگاه و آداب آن و مسائل مبتلا به آن صحبت کنیم. خداوند در قرآن کریم هم به مردان مؤمن و هم به زنان مؤمنه سفارش می‌کند که از بعضی از نگاه‌های خود که غیر مجاز است چشم پوشی کنند. ۲۵ اهل بیت علیه‌السلام هم در این رابطه سفارشات را کرده‌اند مثلاً حضرت علی علیه‌السلام می‌فرمایند: نگاه اوّل مانعی ندارد؛ ولی ادامه‌ی نگاه اشکال دارد؛ زیرا سبب فتنه می‌شود. ۲۶

باید بدانیم هر آنچه را که خدا خلق کرده است خوب و نیکو است، این ما بندگان هستیم که گاهی اوقات در راه غیر مشروع صرف می‌کنیم. چشم هم از جمله نعمت‌هایی است که برای حیات انسان بسیار لازم و ضروری است این مطلب را باید از آدم‌های نابینا پرسید که برای زندگی کردن بسیار رنج می‌برند اما متأسفانه ما انسان‌هایی که از این نعمت الهی برخورداریم ارزش آن را ندانسته و در بیراهه از آن استفاده می‌کنیم.

نگاه‌های سازنده:

انسان می‌تواند با نگاه‌هایی که انجام می‌دهد هم عاقبت به خیر شود و هم خدای ناکرده بدبخت و سرنوشت شومی را برای خود رقم بزند. در اینجا این سؤال پیش می‌آید که چه چیزهایی باعث می‌شود که نگاه

انسان سازنده شود؟ در اینجا مواردی را به طور فهرستوار بیان می‌کنیم که جمع شده از آیات و روایات است:

۱- نگاه به قرآن ۲- نگاه به امام ۳- نگاه به رهبر عادل ۴- نگاه به کعبه ۵- نگاه به عالم ۶- نگاه به سادات ۷- نگاه به دریا ۸- نگاه به طبیعت ۹- نگاه به ماه ۱۰- نگاه به آینه ۱۱- نگاه به آیات خلقت الهی ۱۲- نگاه به غذا ۱۳- نگاه به عیوب خویش ۱۴- نگاه عبرت آمیز ۱۵- نگاه مهرآمیز نسبت به والدین، فرزندان، همسر، برادر دینی و محرومان.

نگاه‌های ممنوع:

انسان همیشه دچار خطا و انحراف است و هیچ انسانی در هیچ موقع از دسترس شیطان دور نیست مگر انسان‌های مخلص، حال با این نکته

می‌خواهیم بدانیم که چه نگاه‌هایی است که ممنوع می‌باشد و انسان به واسطه این نگاه‌ها به گناه می‌افتد که به طور فهرستوار بیان می‌کنیم:

۱- نگاه آلوده (نگاه به نامحرم) ۲- نگاه به داخل خانه دیگران ۳- نگاه ترس آور ۴- نگاه مسخره آمیز ۵- نگاه حسودانه ۶- نگاه نوشته دیگران

هرکدام از این نگاه‌های ممنوع یک نوع عاقبتی را برای خود دارد و باعث می‌شود که انسان به گناه کشیده شود و انسان به سقوط کشیده شود، ما در این مقاله یکی از این نگاه‌های ممنوع را می‌خواهیم توضیح دهیم و آن هم نگاه آلوده (نگاه به نامحرم) می‌باشد، که این نگاه سرمنشأ بسیاری از گناهان می‌باشد و خیلی سریع انسان را به ورطه‌ی نابودی می‌کشاند.

در دین مقدس اسلام نگاه‌هایی که شخص (اعم از مرد یا زن) با قصد لذت بردن یا بدون آن به بدن نامحرم به جز قسمت‌هایی را که خود شرع جایز دانسته یعنی صورت و دست‌ها تا مچ برای خانم‌ها و قسمتی از پاها برای مردان که اگر در این قسمت‌ها هم با قصد لذت باشد را حرام می‌داند.

برای روشن‌تر شدن موضوع، اقسام نگاه‌های ممنوع و حرام را ذکر می‌کنیم:

نگاه به چهره آرایش کرده زن، نگاه به زیور آلات زن، نگاه به عکس بی حجاب زن آشنا، نگاه با ریبه (ترس افتادن به حرام)، نگاه به بدن مرد نامحرم (به جز صورت و دست‌ها)، نگاه به تمام بدن زن نامحرم (به جز صورت و دست‌ها تا مچ)، نگاه هوس آلود (هرچند به صورت و دست‌ها و یا به بدن هم جنس).

نگاه آلوده، زمینه فتنه: ۲۷

اکثر آنچه که ما انسان‌ها روزمره به وسیله آن اطلاعات و تجربه بدست می‌آوریم و زندگی‌مان به آن وابسته است نگاه‌هایمان می‌باشد. انسان در انتخاب هر آنچه که به نوعی با زندگی او در ارتباط است مثل انتخاب همسر، شغل، خانه، دوست و صدها موضوع دیگر، در مرحله اول با چشم استفاده می‌کند و انتخاب همه‌ی این‌ها با نگاه اولمان پیوند دارد. چشم و نگاه آدمی، از مهم‌ترین عناصر مؤثر در تصمیم‌گیری است و منشأ اغلب نفرت‌ها، اشتیاق‌ها و انتخاب‌ها، نگاه است آدمی نمی‌تواند از تأثیر شنیده‌ها و دیده‌هایش بر مغز جلوگیری کند. این اثر گذاری به وسیله مغز انسان صورت می‌گیرد و آدمی به هیچ طریقی نمی‌تواند این اثر گذاری را انکار کند. به همین علت است که در قرآن کریم، اهل ایمان از نگاه ناسالم و شنیدن چیزهای ناروا پرهیز داده شده‌اند، البته انسان در مقابل هر شنیدن و هر دیدنی، مسئولیت دارد.

مسئله نگاه کردن اگرچه یک مسئله زودگذر و سطحی به نظر می‌آید اما اگر در راهی که شرع آن را بیان کرده است به کار نرود باعث می‌شود که آدمی به گناه بی افتد و این نگاه را نگاه حرام می‌گویند. منظور از نگاه حرام یعنی همان چشم چرانی کردن. چشم چرانی فتنه‌ای است که باید بگوئیم متأسفانه گروهی از مردم یک جامعه به آن مبتلا هستند. برای اینکه به یاری خدا بتوانیم با این خوی زشت مبارزه کنیم در ابتدا لازم است که با مفهوم چشم چرانی آشنا شویم و بعد آثار و عواقب و زمینه‌های بروز آن را بیان کنیم و سپس راهکارهای عملی برای کنترل آن را مطرح کنیم.

مفهوم چشم چرانی:

چشم چرانی حالتی است که انسان به صحنه‌ی شهوت انگیز به طور خیره به قصد برانگیختن قوه جنسی نگاه کند که در مقابل چشم پوشی کردن انسان می‌آید. در یک جامعه که انسان زندگی می‌کند مجبور است با دیگران چه مذکر و چه مؤنث ارتباط داشته باشد که در ابتدا هم این

ارتباط به صورت کلامی و با حرف زدن شروع و انجام می‌گیرد، اما به این نگاه‌ها چشم چرانی نمی‌گویند، نگاه‌هایی که انسان آن را ادامه می‌دهد و باعث می‌شود که قوه و غریزه جنسی‌اش تحریک شود را چشم چرانی می‌گویند. فردی که چشم چرانی می‌کند به خاطر این است که نگاه و خیال او با هم یکی شده و با این خیال به هوسرانی می‌پردازد. نگاه و تخیل را هیچ‌گاه نمی‌توان از یکدیگر جدا ساخت و بیننده، هرچند پاک‌دامن باشد و نگاه هوس‌آلود نکند، نمی‌تواند ذهن را از این تخیلات غیر ارادی برهاند. وقتی که انسان به یک چهره‌ی زیبا و شهوت‌انگیز خیره شود و هوس‌آلود به او نگاه کند باعث تحریک قوه‌ی شهوانی شده و با خود به خیال‌پردازی می‌پردازد، در این حالت ذهن انسان از حالت عادی خارج می‌شود و دیگر از تفکر در اموری که به تکامل او کمک می‌کند باز می‌ماند. این حالت ذهنی و خیال‌پردازی که بر اثر نگاه اول به وجود می‌آید نخستین و مهم‌ترین عامل برای انجام گناه است، به خصوص در دوران جوانی و بحران‌غرایز. در این حالت چشم آدمی که لطیف‌ترین اعضا و مهم‌ترین وسیله برای شناختن است به ابزاری برای گناه کردن تبدیل می‌شود و باعث تباهی انسان می‌شود.

دو نکته در مورد تساوی ممنوعیت چشم چرانی برای مرد و زن: ۲۸

نکته اول: عده‌ای از مردم فکر می‌کنند که چشم چرانی نکردن مخصوص به مردهاست و فقط مردها هستند که باید نگاه خودشان را کنترل کنند، اما این یک اندیشه غلط است. در قرآن مسئله چشم چرانی نکردن را هم به آقایان و هم به خانم‌ها خطاب داده است و اگر جایز است برای هر دو هست و اگر جایز نیست برای هر دو جایز نیست یعنی در همان حد که مرد ممنوع است، زن هم ممنوع است. ولی معمولاً خیال می‌کنند که نه، فقط مرد است که نباید چشمش به زن بیفتد یا از روی تلذُّذ نباید نگاه کند ولی زن اگر چشمش به مرد افتاد یا هر جور ورنه انداز کرد (تلذُّذ و ریه) اشکالی ندارد زیرا او زن است که به مرد نگاه می‌کند!

نکته دوم: اینکه بعضی از مردم خیال می‌کنند که اگر مردی به تمام بدن مرد دیگر نگاه کند حرام و گناه است اما در مورد زنان این حکم نمی‌کند اما این خلاف شرع و واقعیت است یعنی هیچ جوازی مبنی بر اینکه زن به بدن زن دیگر حتی قسمت‌های ممنوع شده نگاه کند وجود ندارد، حتی مادر هم به دختر خودش محرم نیست، دختر هم به مادر محرم نیست، خواهر هم به خواهر محرم نیست و اگر این کار انجام شود این هم خود نوعی چشم چرانی کردن است و باعث گناه فرد است.

عوامل و زمینه‌های بروز چشم چرانی: ۲۹

انسان هر کاری که انجام می‌دهد یک سری زمینه و عوامل باید برای انجام دادن آن برایش فراهم باشد، چشم چرانی هم از جمله صفات ناپسندی است که وقتی عوامل انجام دادن آن فراهم باشد باعث می‌شود که انسان دچار وسوسه شده و به این رذیله اخلاقی دچار شود، زمینه‌هایی که با فراهم بودن آنها هیچ انسانی از انجام دادن آن در امان نیست مگر انسان‌های پاک و مخلصی که دارای ایمان بالایی باشند، لذا در اینجا ما دو عامل مهمی که منجر به چشم چرانی انسان می‌شود را بیان می‌کنیم اما این‌ها تمام عوامل نیست و ممکن است که دیگر عواملی هم باشد که منجر به این کار از طرف انسان می‌شود:

اولین و مهم‌ترین عامل که منجر به چشم چرانی می‌شود خودنمایی زنان و عرض اندام از طرف آنان است. در وجود انسان‌ها اعم از مرد و زن یک نوع کشش و گرایش به طرف جنس مخالف وجود دارد مخصوصاً این خصلت در مردها بیشتر از زنان است، عشوه گری از طرف زنان و چشم چرانی از طرف مردها منجر به فساد در اجتماع می‌شود. هنگامی که زنان با تجملات و آرایش‌های فجیع و لباس‌های نامناسب در اجتماع حضور پیدا می‌کنند باعث می‌شود که جوانانی که دارای نگاه‌های هرزه هستند نظاره گر آنان شوند، خویشتن داری نکرده و در دام فساد گرفتار آیند، بالا رفتن سن ازدواج و تماشای فیلم‌های مهیج و شهوت انگیز و دیدن زنان بد حجاب و نیمه عریان در کوچه و خیابان که خود از ارمغان‌های زیان بار تمدن غرب بوده بر فشار طبیعی جنسی جوانان افزوده و آتش غریزه آنان را شعله‌ور کرده و منجر به تضعیف عفت و اخلاق گردیده، چه بسا که تمام ارزش‌های اخلاقی و اسلامی و اجتماعی را نادیده می‌گیرند.

آری، مبارزه با شهوات و دوری از چشم چرانی برای هر کس ساده نیست، فقط آن دسته از جوانان می‌توانند از فساد و گمراهی در امان بمانند که پایبند سنن اسلامی و وظایف انسانی بوده و در این راه مجاهده کنند و بر شهوات و تمایلات نامشروع جنسی خود مسلط باشند و هویت و شخصیت اسلامی را از دست نداده خود را نیازند و عنان نفس سرکش را هرگز از دست ندهند، و این کار با استمداد از خداوند بسیار ساده است. قرآن مجید می‌فرماید: (والذین جاهدوا فینا لنهدينهم سبلنا) کسانی که برای (رضایت) ما به تلاش ایستند و در راه (پیروزی دین) ما جهاد کنند، آنان را در راه‌های منتهی به خود رهنمود (و مشمول حمایت و هدایت خویش) می‌گردانیم. ۳۰.

دومین عاملی که باعث چشم چرانی انسان می‌شود محرومیت جنسی است.

هنگامی که انسان از غریزه جنسی محروم باشد باعث می‌شود در هنگام رویارویی با نامحرم، عصب چشم و عصب جنسی یکی شده و منجر به چشم چرانی آدم شود و باعث می‌شود انسان از این حالت لذت برده و تحریک شود.

عوامل و زمینه‌های بروز چشم چرانی: ۳۱

هر کاری را که انسان انجام می‌دهد به تبع آن یک سری آثاری را با خودش برای او به وجود می‌آورد، حال اگر انسان فعل خوب و پسندیده انجام دهد آثاری که به وجود می‌آید عاقبت به خیری و نشاط برای او به همراه دارد، کار و عمل ناپسند هم به همین نحو است با خود یک سری آثاری را دارد که باعث می‌شود سرنوشت انسان را به تباهی بکشد و او را خسر دنیا و الاخره کند، چشم چرانی هم از جمله گناهاست که وقتی با چشم انجام می‌شود در روح و جسم انسان به خصوص جوانان اثر خودش را می‌گذارد و گاهی اوقات انسان برای اینکه بتواند به آنچه که با چشم دیده است برسد زندگی و آینده خود را به مخاطره می‌اندازد و موجب تباهی خود می‌شود با این بیان می‌توان گفت که آثار منفی چشم‌چرانی بسیار است اما ما آثاری را به عنوان نمونه بیان می‌کنیم تا با این آثار به طور خلاصه آشنا شویم:

آثاری که در جسم انسان دارد از جمله: ۱- دشواری در تنفس ۲- درد اطراف قلب ۳- تپش قلب ۴- ضعف و خستگی عمومی ۵- سردرد ۶- بی‌خوابی و کم‌اشتهایی

آثاری که در روح انسان دارد از جمله:

۱- نگاه کردن به صحنه‌هایی که شهوت‌انگیز است شهوت حیوانی انسان را تحریک می‌کند و تخم شهوت را در دل به وجود می‌آورد.

۲- هنگامی که چشم انسان چیزی را می‌بیند آن را طلب می‌کند و اگر به آن نرسد همیشه اندوه و حسرت دائمی با خود دارد.

۳- هنگامی که شیطان از درگاه الهی طرد شد به عزت خدا قسم خورد که همه را از راه مستقیم منحرف کند مگر انسان‌های مخلص، حال باید بدانیم که هر حرکت ضد اخلاقی که انجام دهیم در دام شیطان گرفتار می‌شویم و چشم چرانی کردن هم انسان را در دام شیطان گرفتار می‌کند.

۴- از دیگر آثار چشم چرانی کردن این است آدمی که این خصلت را دارد هیچ‌گاه آرامش و آسایش در زندگی ندارد چون ذهن و دل او مدام

دنبال صحنه‌هایی است که می‌بیند.

۵- انسانی که چشم چران است در روز قیامت خداوند چشمان او را پر از آتش می‌کند و میخ آهنین در چشمان او فرو می‌کند و به صورت میمون وارد محشر می‌شود، ۶- حسرت ۷- رسوایی در دنیا ۸- ۷- عدم اعتبار و آبرو نزد دیگران ۹- غضب الهی ۱۰- قساوت قلب ۱۱- زمینه انجام گناهان کبیره ۱۲- تأسف و اندوه ۱۳- کم شدن علاقه به همسر ۱۴- زمینه‌سازی برای طلاق و جدایی ۱۵- آثار سوء بهداشتی ۱۶- قبول نشدن نماز

درمان زمینه‌های بیماری چشم چرانی: ۳۲

برای انجام هر کاری یک سری مقدماتی وجود دارد مثلاً کشتن مرغ زمینه ذبح گوسفند و نحر کردن شتر است، انجام دادن گناهان صغیره هم زمینه می‌شود برای گناهان کبیره. چشم چرانی و نگاه به نامحرم خود باعث گناهان بزرگ دیگری می‌شود، خلوت کردن با نامحرم، دوست بد، کتاب بد، فیلم بد مقدمه غرق شدن در دریای گناه است؛ لذا در اسلام از زمینه‌ها و مقدمات گناه نیز جلوگیری شده است؛ لذا باید انسان مقدماتی را که با آن می‌شود گناه انجام داد را نابود و از خود جدا سازد، این جداسازی‌ها در پنج عنوان به صورت فهرستوار بیان می‌شود:

- ۱- جداسازی و دور کردن ابزار و وسیله‌ای که انسان با آن می‌تواند گناه انجام دهد.
- ۲- جداسازی و دور کردن رفیق بد که باعث گناه آدم می‌شود.
- ۳- جداسازی و دور کردن انسان از شرکت در محل گناه.
- ۴- جداسازی و دور کردن انسان از زمان انجام گناه، که نیاز به برنامه ریزی صحیح دارد.
- ۵- جداسازی انسان و دلال گناه. یعنی ریشه مفاسد را بخشکانیم.

درمان بیماری چشم چرانی: ۳۳

در قسمت قبل بیان کردیم که اگر زمینه انجام گناه را از بین ببریم مانع از انجام دادن گناه می‌شود، حال در این قسمت به درمان خود بیماری چشم چرانی می‌پردازیم، چون انسانی که به این عمل ناپسند

مبتلا است دیگر راهکارهای مربوط به زمینه گناه برایش مفید نیست لذا باید راهکارهایی را که برای خود بیماری چشم چرانی درمان شود ارائه کنیم.

درمان بر دو دسته تقسیم می‌شود: ۱- درمان فردی ۲- درمان اجتماعی

حال مراحل درمان فردی را بیان می‌کنیم و باید با خود عهد ببندیم که در عمل کردن به برنامه بسیار سختگیر باشیم:

۱- بعد از نماز صبح هر روزی با خداوند پیمان ببندید که در امروز نگاه با قصد به نامحرمی نیندازد که این کار هم فقط با استعانت خود خدا انجام می‌شود.

۲- در طول روز مدام مراقب وسوسه‌های نفس و شیطان باشید و با تجاوزهایش برخورد داشته باشید.

۳- در آخر شب، کارهایی را که در آن روز انجام داده‌اید را با خود مرور کنید و تمام مواردی را که اطاعت و یا مخالفت کرده‌اید را یادداشت کنید.

۴- در یادداشت‌های که برداشته‌اید، اگر اطاعت خدا را انجام داده‌اید خدا را شکر کنید و اگر نافرمانی او را انجام داده‌اید استغفار الهی را انجام بدهید این برنامه را باید تا مدتی ادامه دهید.

۵- داشتن مطالعه پیوسته پیرامون عاقبت گناه و عذاب‌هایی که به آن گناهان می‌رسد، مطالعه در مورد قیامت و عوالم پس از مرگ داشته باشیم.

۶- یاد خدا، که بهترین نوع آن نماز است. اگر مراقب نمازهای خود باشیم و سعی کنیم که در اول وقت بخوانیم باعث می‌شود جلوگیری کند از تمام فحشاها و کارهای بد، داشتن تضرع دائمی، توبه و استغفار نسبت به گناهان.

۷- از دیگر کارهایی که می‌تواند جلوگیری از چشم چرانی بکند روزه گرفتن است، چون به واسطه روزه قوه شهوانی کم شده و میل آدم نسبت به نگاه به نامحرم کاسته می‌شود.

۸- کوچک ندانستن گناهان، که اگر این عقیده را پیدا کردیم و گناه را کوچک دانستیم باعث می‌شود برای انجام گناهان کبیره راحت‌تر باشیم و ترس از خدا نداشته باشیم.

برای درمان اجتماعی چشم چرانی هم راه‌هایی را ارائه کرده‌اند که به طور خلاصه بیان می‌کنیم:

۱- داشتن حیا و عفت از طرف مرد و زن که باعث می‌شود از بسیاری بی‌بندوباری‌ها جلوگیری شود.

۲- داشتن حجاب کامل و رعایت آن که از طرف شرع مقدس برای زن و مرد تعیین شده است.

۳- ازدواج کردن به موقع و داشتن رابطه گرم با همسر و مهربانی کردن به همدیگر.

۴- داشتن غیرت هم از ناحیه مرد نسبت به زن و هم بالعکس.

۵- داشتن تفریحات سالم که یکی از این‌ها ورزش کردن است. هر روز باید ورزش کرد، ورزشی را که انتخاب می‌کنیم باید متناسب با وضعیت جسمانی‌مان باشد که موجب ضرر بدنیمان نشود.

آثار چشم پاک: ۳۴

خداوند متعال به بندگان خود نعمت‌های متعددی را عطا کرده است، از جمله این نعمت‌ها اعضای بدن انسان است که هر کدام در قبال اطاعت الهی وظیفه و مسئولیت خاصی را بر عهده دارد، اگر انسان به این وظایفش با هر کدام از اعضای خود عمل کرد آن موقع آن اعضاء ارزشمند می‌شود و می‌تواند انسان را به آن هدف اصلی خود یعنی درجه لقاء الهی برساند، از جمله این اعضاء چشم است که اگر نسبت به آن احکامی که خدا برایش تعیین کرده است فرمان‌بردار باشد سبب برکات و آثاری برای صاحبش می‌شود که به چند مورد از این آثار اشاره می‌کنیم:

۱- خداوند قدرتی به او می‌دهد که باعث می‌شود شگفتی‌ها و عجایب خلقت را بتواند ببیند.

۲- خداوند به او قلبی راحت و با آرامشی را عطا می‌کند.

۳- خداوند به او کمک می‌کند تا بتواند صفات نیکو کسب کند.

۴- خداوند حورالعین را به ازدواج او در می‌آورد.

۵- خداوند در دلش ایمانی را قرار می‌دهد که شیرینی آن را در درون

خود احساس می‌کند.

۶- خداوند او را از شجاع‌ترین مردم قرار می‌دهد.

عفت در برابر عفت :

نکته ظریف دیگری که در مسأله «ناموس» نهفته است و روایات نیز آن را تأیید کرده اند این است که به هر دستی بدهی به همان دست پس می‌گیری، چنان که فرموده اند: «کَمَا تُدِينُ تُدَانُ»

آن طور که جزا دهی جزا بینی
امام صادق - علیه السلام - فرمود: «در زمان حضرت موسی - علیه السلام - مردی با زنی زنا کرد وقتی به خانه خویش آمد، مردی را با زن خود دید، آن مرد را نزد حضرت موسی آورد و از او شکایت کرد. در آن لحظه جبرئیل بر آن حضرت نازل شد و گفت: هر کس به ناموس دیگران تجاوز کند به ناموسش تجاوز کنند. حضرت موسی به آن دو فرمود: با عفت باشید تا ناموستان محفوظ بماند.»

بنابراین، مؤمن با غیرت هرگز به ناموس دیگران نگاه حرام نمی‌کند، چرا که نمی‌خواهد کسی به ناموسش نظر بد داشته باشد.
هر که باشد نظرش در پی ناموس کسان پی ناموس وی افتد نظر بوالهوسان

شخصی از امام صادق - علیه السلام - پرسید: آیا نگاه کردن به پشت سر زنهایی که عبور می‌کنند جایز است؟ حضرت پاسخ داد: اگر به ناموس شما این گونه نگاه کنند، خوشنود می‌شوید؟! آنگاه فرمود: برای مردم همان را بخواهید که برای خود می‌خواهید.

نتیجه گیری:

- گناه را از سرچشمه جلوگیری کنیم و تقوا را از چشم شروع کنیم.
- چشم پاک مقدمه پاکدامنی است.
- چشم چرانی و بی عفتی مانع رشد معنوی انسان است.
- چشم چرانی در محضر خداست. (در محضر خدا معصیت نکنیم)
- لازمه ایمان حفظ نگاه از حرام است.
- جاذبه‌های غریزی را باید کنترل کرد.

- چشم، قلاب شیطان است و چشم پوشی بهترین راه دوری از شهوات است.
- چشم، دل را به دنبال خود می‌کشد.
- نگاه به نامحرم بذر شهوت را در دل می‌نشانند.

داستان

مؤذن و گناه چشم چرانی

مؤذنی پس از این که چهار سال برای مسلمانان اذان گفت ، روزی برای گفتن اذان بالای مناره رفت و پس از اتمام اذان نگاهی به خانه های اطراف مسجد انداخت . چشمش به دختری که در یکی از خانه های اطراف مشغول شستن سر و صورت خود بود افتاد. با ادامه نگاههای شهوت زای خود به تدریج به دختر دل بست و همچنان تا وقتی دختر در حیات خانه بود با نگاه او را تعقیب کرد و چون دختر به اطاق رفت او نیز از مأذنه پایین آمد و به جای این که مانند همیشه برای نماز به مسجد برود، چنان اسیر شهوت خود شده بود که به در خانه آن دختر آمد و در زد.

پدر دختر به در خانه آمد و چشمش به مؤذن مسجد افتاد ، با کمال تعجب پرسید: چه کار دارید؟ مؤذن گفت : به خواستگاری دختر شما آمده ام . صاحب خانه که از این پیشنهاد غرق در حیرت گشته بود، فکری کرد و گفت : ما مسلمان نیستیم و مذهب ما زردشتی است و بنا بر آیین خود نمی توانیم به مسلمان دختر بدهیم و هر که بخواهد با ما وصلت کند باید به دین ما در آید . مؤذن گفت : حاضرم به دین شما در آیم . پدر دختر نیز که به دنبال همین فرصت می گشت تا بدین وسیله یک نفر را از دین اسلام خارج کرده و به دین خود درآورد؛ گفت : ما حاضریم در این صورت دختر به شما بدهیم .

پس از مذاکره و قرارداد ، وقتی برای انجام این کار تعیین کردند و مؤذن به خانه برگشت و در وقت موعود به منزل آنها رفت و مراسم ورود این آقای مؤذن مسلمان ، به دین جدید انجام شد و سپس مراسم مقدماتی ازدواج نیز صورت گرفت . حله عروسی را در طبقه فوقانی ترتیب دادند و آقای داماد سر از پا نشناخته به طرف پله ها راه افتاد و با عجله بالا می رفت . همین که به پله آخر رسید ، پایش لغزید و از همانجا به درون حیات پرت شد و در دم جان سپرد و به

کام دل نرسیده ، به حال کفر از این جهان چشم بربست .

داستان حضرت موسی(ع):

موسی(ع) جوانی پرانرژی و پرتوان، پس از درگیری با فرعونیان، از مصر به سوی مدائن هجرت کرد. نزدیک مدائن - همان شهری که شعیب پیامبر(ع) در آن می زیست- به جایی رسید که چوپانان برای گوسفندان خویش از آن آب برمی گرفتند. ناگهان دختران جوانی را دید که در کناری ایستاده اند و گوسفندانشان را حفاظت می کنند. از آنان پرسید چه می کنید؟ گفتند: منتظریم تا مردان از این چاه برای گوسفندان آب بیرون آورند و بعد که خلوت شد ما برای گوسفندان خویش آب جستجو می کنیم. موسی(ع) آن جوان باغیرت و پرهمّت برای گوسفندان آنان از چاه آب کشید و آن حیوان ها سیراب شدند و دختران جوان هم به سوی خانه خویش رفتند. هنگامی که آن دو دختر جوان پیش پدر پیر خود رفتند با یادآوری جریان آب رسانی آن جوان به گوسفندان خویش، از جوانمردی و مردانگی او سخن به میان آوردند. شعیب یکی از آنان را فرستاد که آن جوان را به خانه دعوت کند. آن دختر پیش پدر این پیشنهاد را داد که:

يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ
الْقَوِيَّ الْأَمِينُ؛ ای پدر! این جوان را به کار گیر زیرا او
هم توانا وهم امین است.

شعیب پیامبر(ع) پرسید: به توانایی او از جریان برداشتن سنگ سنگین و سخت پی بردی اما امانت او را از کجا شناختی؟

گفت: هنگامی که من را فرستادی تا او را به خانه خویش دعوت کنم، چون موسی راه را نمی شناخت من جلو افتادم تا او راه را گم نکند، او به من گفت: تو به دنبال من حرکت کن، هرکجا که به بیراهه رفتم مرا آگاه کن، چون ما کسانی هستیم که به دنبال زنان چشم نمی دوزیم و پشت سر آنان حرکت نمی کنیم! من از این رفتار او فهمیدم که جوانی پاکدامن و عقیف و امین است.

نتیجه چشم پاکی موسی(ع) آن شد که در نزد شعیب(ع) منزلت یافت، با دختر شعیب(ع) ازدواج کرد و پس از آن نیز به مقام رسالت و نبوت رسید.